

Aan de gemeenteraad
van Sittard-Geleen

Cluster Beleid
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk 1651465
Behandeld door Kees Blankers
Telefoon 046-4777691
Onderwerp Eerste reactie College op Visie Chemelot 2025

Sittard-Geleen, 10 mei 2016

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het College heeft kennisgenomen van bijgevoegd document "Visie Chemelot 2025". In deze brief vindt u de eerste reactie van het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Sittard-Geleen op deze Visie.

De Visie Chemelot 2025 is opgesteld door de grote bedrijven die op Chemelot gevestigd zijn samen met de Brightlands Chemelot Campus.

De Visie Chemelot 2025 is op 11 mei 2016 door de Chemelotpartijen aangeboden aan de overheden (Ministerie van EZ, Provincie Limburg en gemeente Sittard-Geleen, ook namens de gemeenten Stein en Beek) en openbaar gemaakt.

In een aantal bijeenkomsten wordt de Visie Chemelot 2025 gepresenteerd om de reactie van de omgeving en gemeenteraden van Sittard-Geleen, Beek, Stein en de provinciale staten op de Visie Chemelot 2025 te peilen. Voor de omwonenden en belangen-comités is dat gepland op 15 juni en voor de gemeenteraden van Sittard-Geleen, Beek en Stein op 1 juni.

Aanleiding Visie Chemelot 2025

Het College heeft juni 2015 ingestemd met een aanpak om tot een gebieds / ruimtelijk-economische visie voor Chemelot en omgeving te komen met de volgende fasering:

1. Eerst het krachtenveld en dynamiek 'binnen de hekken' goed begrijpen;
2. Van daar uit ingaan op behoeften aan omgeving en effecten naar omgeving;
3. En dan, indien relevant, uitspraken doen over bepaalde politieke issues.

Het zogenaamde van binnen naar buiten werken.

De Raad is geïnformeerd over de voortgang van het proces met betrekking tot de gebiedsvisie Chemelot tijdens de themasessies op 23 april 2015 en 15 december 2015 over regionale economische ontwikkelingen.

Fase 1 is opgepakt door een aantal grote private partijen op Chemelot dat geleid heeft tot een document "Visie Chemelot 2025". Deze partijen zijn Chemelot, DSM Nederland, Brightlands Chemelot Campus, Sabic, OCI Nitrogen, Arlanxeo, ChemicalInvest Holding, Sitech en USG.

Hieronder vindt u de eerste reactie van het College op de Visie Chemelot 2025.

Ambitie in Visie Chemelot 2025

In de samenvatting van de aangeboden visie staat de volgende ambitie van Chemelot voor 2025: "Wij willen tussen nu en 2025 uitgroeien tot de meest competitieve en duurzame materialen- en chemiesite van West-Europa. Dat doen wij door in te zetten op verdere kostenreductie en door in te zetten op een meervoudige duurzaamheidstransitie, enerzijds gericht op onze productieprocessen en anderzijds op de producten die wij maken. Ons Industrial Park excelleert over tien jaar op het gebied van energie- en grondstoffenverbruik en onze Brightlands Chemelot Campus staat dan internationaal bekend als koploper in nieuwe innovaties en toepassing van innovatieve en duurzame materialen. Hiermee bouwen wij voort op een voor Europa unieke locatie Chemelot waar al meer dan 100 jaar Research & Development en productie zeer succesvol met elkaar verbonden zijn. Dankzij het 'zichzelf steeds opnieuw uitvinden', kunnen we, ook een eeuw na de start van de site, onze koploperpositie versterken en concurreren met de wereldtop. De duurzaamheidstransitie gaat hand in hand met een economisch en maatschappelijk verantwoorde ontwikkeling. Economisch, omdat er gedurende en door de transitie geld moet worden verdiend en er stevige concurrentie van over de hele wereld is. Maatschappelijk, omdat onze site chemische industrie betreft en leefbaarheid en veiligheid naar de directe omgeving ook in de toekomst geborgd moet blijven."

In de Visie wordt vervolgens aangegeven hoe de Chemelotpartijen deze ambitie willen waarmaken. De Visie sluit af met een actieprogramma met 21 actiepunten (en indicatieve planning realisatie actiepunten).

Uit de Visie Chemelot 2025 blijkt een duidelijke ambitie van de bedrijven en de Campus hoe zij Chemelot willen ontwikkelen. De visie geeft daarmee zicht op een structurele verankering van de chemie in de regio; dit is essentieel voor de werkgelegenheid. Daarbij geeft Chemelot ook aan dat zij haar maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt en dat de activiteiten op het terrein en de beoogde ontwikkeling daarvan niet ten koste mogen gaan van de leefbaarheid en de veiligheid in de omgeving. De Visie geeft hiermee duidelijkheid over de economische en ruimtelijk visie van "binnen naar buiten" voor Chemelot.

Het gemeentelijk beleid is erop gericht de relaties tussen campussen en het MKB en de centra van Sittard-Geleen te versterken. Deze relaties en een plan van aanpak hiervoor ontbreken in de Visie Chemelot 2025.

Samenwerking tussen partijen en één aanspreekpunt vanuit Chemelot

Het College spreekt zijn waardering uit voor de beweging naar meer samenwerking die we zien op de Chemelot-site. Na de aanvankelijke versnippering die is ontstaan door de wijziging van het karakter van de Chemelot-site (voorheen was alles in handen van één partij, nu in die van meer dan honderdvijftig bedrijven en instellingen), constateren we nu dat het weer meer naar een eenheid toegaat, dat partijen zaken samen oppakken. De Visie Chemelot 2025 laat zien dat de (grote) bedrijven op Chemelot (Industrial Park)

en de Brightlands Chemelot Campus elkaar gevonden hebben en op één lijn zitten, dat de samenwerking op Chemelot geïntensiveerd is en dat men de intentie heeft om Chemelot samen op de kaart te zetten.

Voor de gemeente is het belangrijk dat er daadwerkelijk één organisatie komt en wij één aanspreekpunt hebben vanuit de diverse partijen op het Chemelotterrein. De calamiteiten van afgelopen jaar laten zien dat het zeker noodzakelijk is om de communicatie en aansturing vanuit Chemelot eenvoudiger en eenduidiger te maken, met respect voor elkaars verantwoordelijkheden. Chemelot 2025 geeft aan dat bestaande communicatie verbeterd wordt, in die zin dat deze niet alleen maar gericht is op calamiteiten, maar veel meer ook informerend waarom activiteiten nodig zijn en welke producten gemaakt worden, alles gericht op de omgeving.

Duurzaamheidstransitie

De manier waarop duurzaamheid in de Visie Chemelot 2025 is verweven, is ingegeven vanuit competitiviteit van de bedrijven en de Campus (zoals het innovatieprogramma biobased- en performance materials Zuid-Nederland van o.a de Brightlands Chemelot Campus). Chemelot heeft als ambitie: 'de meest competitieve en duurzame chemie- en materialensite van West-Europa te worden'. Dit sluit aan bij de ambitie die de Provincie Limburg op dit gebied in het POL2014 heeft gesteld en die rust op drie pijlers: het efficiënt benutten van grondstoffen en door- ontwikkelen naar een circulaire economie, het tegengaan van klimaatverandering door CO2-emissies te verminderen (energietransitie) en het realiseren van een gezonde en veilige leefomgeving. Voor het College is het essentieel dat de restwarmte van Chemelot gebruikt gaat worden voor Het Groene Net. Om de duurzaamheidsambitie die in de visie staat te kunnen maken, investeren Chemelot-partijen zelf en vragen zij aan de Provincie en aan het Ministerie van EZ om een revolverende financieringsfaciliteit in te richten.

Ruimtebehoefte Chemelot

Het is een goede zaak dat Chemelot er alles aan doet om de verdere ontwikkeling binnen de bestaande ruimte te realiseren. Dat sluit prima aan bij de principes die in het POL2014 zijn opgenomen voor duurzame verstedelijking en de veiligheidsvisie Chemelot wat betreft inwaartse zonerings. Zo maakt de Visie Chemelot 2025 duidelijk dat er op het Industrial Park voldoende ruimte is voor de vestiging van nieuwe bedrijven als resultaat van de beoogde actieve marktbenadering. Voor het aantrekken van deze nieuwe bedrijven zet Chemelot een acquisitieteam op. Sanering van een aantal historische verontreinigingen op de Chemelot-locaties door DSM zal onder toezicht van de Provincie Limburg gebeuren.

Ook de verwachte groei van de Brightlands Chemelot Campus kan de komende jaren binnen de bestaande ruimte op Chemelot worden opgevangen. De Visie Chemelot 2025 spreekt de verwachting uit dat aan die mogelijkheden uiterlijk in 2023 een einde komt; verdere uitbreiding van de Campus in Noordelijke richting, aangrenzend aan de huidige Campus, lijkt dan de meest logische mogelijkheid voor verdere groei, gezien de cruciale nabijheid tot de Campus. De onderbouwing van de beweging buiten het Chemelotterrein moet plaatsvinden in een ontwikkelvisie. Voor het College is het belangrijk dat de ontwikkelvisie ingaat op de (on)mogelijkheden om bestaande bedrijventerreinen in de regio daarvoor te benutten. Ook de financiële consequenties zullen dan in samenhang worden meegenomen. Zo kan tot een optimale afweging gekomen worden, ook in het licht van de principes voor dynamisch voorraadbeheer uit het POL2014 en de ladder voor duurzame verstedelijking. Het College wil samen met de Provincie Limburg en de Chemelot-partijen deze ontwikkelvisie vormgeven. Afhankelijk van de uitkomsten zal bezien worden in welke documenten de resultaten van de ontwikkelvisie worden

verankerd: POL2014, Structuurvisie ruimtelijke economie Zuid-Limburg en/of (gemeentelijke) bestemmingsplannen/omgevingsplannen.

Externe veiligheid en Geluid

De uitbreiding met extra chemische bedrijven kan leiden tot toename of verschuiving van risico- en geluidsbelastingen. Alvorens gestart kan worden met de bouw van een nieuwe fabriek, zullen er heldere afspraken met Chemelot gemaakt moeten worden over cruciale aspecten als milieuruimte en geluids- en risicocontouren. Chemelot geeft aan dat zij er naar streeft om de effecten van nieuwe fabrieken zoveel mogelijk binnen het Industrial Park te laten plaatsvinden, zodat de effecten marginaal zijn en er geen veiligheidsconsequenties zijn voor omliggende wijken en dorpen. Voor de gemeente Sittard-Geleen is overleg met Chemelot en de gemeenten Stein en Beek over de huidige en toekomstige risico- en geluidscontouren van Chemelot essentieel voor de actualisatie van de veiligheidsvisie Chemelot.

Bereikbaarheid Chemelot

In de Visie wordt aangegeven dat Chemelot vele malen harder groeit (1700 extra personen op de site en 4000 voor de Campus) dan waarmee rekening gehouden is tijdens het ontwerp van de verbreding van de A2, terwijl er nauwelijks restcapaciteit over is bij de huidige aansluiting Urmond. De Chemelot-partijen zijn van mening dat een nieuwe afrit files op de A2 en knelpunten bij calamiteiten kan voorkomen en dat de Chemelot/Campus hierdoor beter bereikbaar wordt. Voor het College is een goede bereikbaarheid van Chemelot/Campus ook essentieel. Nader onderzoek en overleg hierover met Rijkswaterstaat en met de gemeente Stein van belang. Dit in een parallel maar separaat onderzoekstraject.

Zuidelijke Spoor aansluiting Chemelot

Een multimodale ontsluiting is een relevante vestigingsfactor voor bestaande en nieuwe bedrijven. Onderdeel hiervan is een Zuidelijke Spoor aansluiting Chemelot. Op dit moment wordt de spoorboogvariant onderzocht en afgewogen tegen de twee eerder onderzochte varianten. De vragen over de Zuidelijke Spoor aansluiting Chemelot in de brief van de raadsfractie Ouderen Politiek Actief van 14 april 2016 zullen zo snel mogelijk worden beantwoord.

Graetheide

In het POL2014 is Graetheide aangemerkt als een "Heroverwegingsgebied". In het POL 2014 staat hierover het volgende: "De reservering van het gebied Graetheide als bedrijventerrein komt, in lijn met onze nieuwe aanpak, te vervallen in de tot nu toe beoogde vorm en omvang. We gaan ervanuit dat, als er in de toekomst een eventuele uitbreiding van de Brightlands Chemelot Campus aan de orde zou zijn, vooral locaties in de directe nabijheid van de huidige locatie worden bezien. Ook dat bedrijvigheid als spinoff van de campusontwikkeling zoveel mogelijk een plek krijgt op de Chemelot-site of binnen de bestaande bedrijventerreinenvoorraad in de regio. De opgestarte gebiedsvisie moet een toekomstig perspectief voor Graetheide schetsen, in de context van de ruimtelijk-economische ontwikkeling rondom Chemelot. Dat zal in omvang aanzienlijk kleiner zijn dan de ooit beoogde 200 ha."

In de Visie Chemelot 2025 staat hierover het volgende:

"Tot op heden was de groei van de Campus mogelijk door slopen, renoveren en nieuwbouw op de bestaande locatie. Wij verwachten, op basis van onze prognoses, in 2017 de fysieke grens van de huidige campus te bereiken. Uiterlijk in 2023 verwachten wij de grens van onze fysieke groei op het Industrial Park Noord te bereiken. Een

eventuele verdere ontwikkeling van OCI Nitrogen (dat ook aan de Noordzijde ligt) en de Campus moeten we in goede samenhang bezien. Verdere uitbreiding van de Campus aangrenzend aan de huidige Campus in noordelijke richting lijkt dan de meest logische mogelijkheid voor verdere groei, mede gezien de cruciale nabijheid tot de Campus. Een ontwikkelvisie moet nader duiden hoe wij een uitbreiding kunnen vormgeven en voor welke typen bedrijvigheid dit zal zijn. Hierbij nemen wij de omliggende bedrijventerreinen mee in de visie. Het gesprek hierover met de omgeving gaan wij graag aan in het ontwikkelvisietraject. De beschikbare ruimte op het Industrial Park gaan wij via actieve acquisitie vullen met nieuwe chemische bedrijven. Het is ook duidelijk dat hiervoor ruimte genoeg is op het Industrial Park. Graetheide wordt eventueel gebruikt voor natuurcompensatie.”

Hiermee is er invulling gegeven aan de in het POL2014 bedoelde heroverweging en kan de aanduiding ‘heroverwegingsgebied bedrijventerreinen’ voor de Graetheide vervallen.

Actieplan

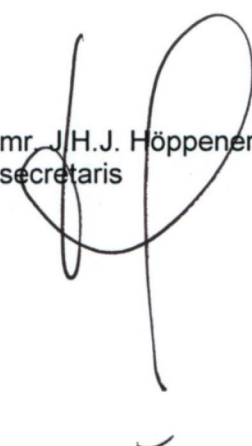
In de Visie Chemelot 2025 staan 21 actiepunten benoemd. Het grootste deel van deze actiepunten wordt door de private partijen van Chemelot zelf opgepakt. In een aantal actiepunten zoals de ontwikkelvisie ‘doorgroei Campus’ en de financieringsvraagstukken is gevraagd dit samen met de overheden op te pakken. In de vervolgstappen nemen we de omgeving en leden van Provinciale Staten en raadsleden van de betrokken gemeenten mee door samen te praten over de Visie Chemelot 2025. Het resultaat van deze gesprekken wordt vervolgens verwerkt in een definitieve reactie van de gemeente op de Visie Chemelot 2025.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

drs. G.J.M. Cox,
burgemeester

mr. J.H.J. Höppener,
secretaris

Bijlage: Visie Chemelot 2015